

Topfunctionaris State Department Jessica Lewis: 'Tot nu toe een strategische mislukking voor Rusland'

INTERVIEW

Op weg naar Stuttgart voor onder meer een nieuwe bijeenkomst van de 'Ramsteingroep', maakte Jessica Lewis, topfunctionaris van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, een tussenstop in Den Haag.

[Arnout Brouwers / vk](#)

woensdag 15 maart 2023 om 23:00 aangepast 16 maart 2023 06:56

Jessica Lewis, topfunctionaris van het Amerikaanse State Department. 'We moeten de Oekraïners niet onderschatten.'beeld afp / Rod Lamkey

Waarom Jessica Lewis, assistant secretary of state for political-military affairs in de Verenigde Staten, alleen Den Haag aandoet? 'Dat ligt aan de belangrijke rol die Nederland speelt bij het ondersteunen van Oekraïne', zegt ze. 'Mijn bureau in het State Department is belast met het autoriseren van al onze wapenleveranties, ook aan Oekraïne, dus ik bespreek hier waar we zijn en waar we naartoe gaan.'

De VS hebben heel veel steun gegeven aan Oekraïne, maar de vraag die in Europa steeds vaker wordt gesteld is: hoelang nog?

'Zoals president Biden heeft gezegd: *as long as it takes*. Hiervoor is sterke steun in het land. De kern van die brede steun is het begrip dat de op regels gebaseerde internationale orde, die ons in staat heeft gesteld succesvol te leven, is uitgedaagd door Ruslands verdere invasie van Oekraïne. Maar dat betekent niet dat er geen vragen zullen worden gesteld. Congresleden hebben de verantwoordelijkheid toezicht te houden op de besteding van belastinggeld.'

Op het slagveld ontbreekt het Oekraïne aan munitie, zware wapens en nu ook aan ervaren soldaten. Dus is die steun, hoe omvangrijk ook, genoeg?

‘De VS hebben meer dan 30 miljard dollar veiligheidssteun aan Oekraïne gegeven in minder dan een jaar. Dat is echt buitengewoon. Tel daarbij de toegezegde steun uit de hele wereld en vooral Europa op. Natuurlijk is de aard van die steun veranderd naarmate de oorlog zelf veranderde. Van Stinger-luchtdoelraketten, tot pogingen Oekraïne een gelaagde luchtverdediging te geven, tot wapens en tanks. De VS en andere landen zijn ook sterk betrokken bij de training van Oekraïense militairen. De Oekraïners staan zeker voor uitdagingen, maar we worden voortdurend positief verrast over hun vermogen daar antwoorden op te vinden.’

Soms lijkt het alsof Oekraïne telkens genoeg steun krijgt om niet overlopen te worden, maar onvoldoende om Rusland te verslaan op eigen grondgebied.

‘Ik zie dat iets anders. Een jaar geleden zeiden veel analisten nog dat Rusland snel zou winnen. Maar de Oekraïners hebben daar een stokje voor gestoken. Ze vechten nog altijd door, tegen een grotere krijgsmacht, die beschikt over een belangrijke hoeveelheid wapens. En de Russen hebben besloten zichzelf letterlijk in te graven. Dus dat levert nieuwe uitdagingen op. Maar we moeten de Oekraïners niet onderschatten - niet alleen hun motivatie om te vechten, maar ook hun creatieve vermogen om, zoals wij dat zeggen, *to MacGyver systems* (een verwijzing naar de tv-show waarin de hoofdpersoon problemen oplost met weinig hulpmiddelen, red.). Hun vernuft en vaardigheid om met al die verschillende wapensystemen te werken, is indrukwekkend.’

De VS heeft nog geen ATACMS-langeafstandsraketten geleverd. Deels om politieke redenen, maar volgens sommige berichten ook omdat de VS er dan zelf onvoldoende van in voorraad zou overhouden. Klopt dat?

‘Over het algemeen kijken we altijd naar onze voorraden, om te bepalen of we onze eigen operationele gereedheid niet in de weg staan. Bij elk wapensysteem moet je je ook afvragen: hebben ze dit specifieke systeem nodig? Of zijn er andere capaciteiten die we leveren en die hen in staat stellen het gevecht te voeren? Er zullen altijd discussies over zijn, maar over de details van deze kwestie kan ik helaas niet uitweiden.’

Biden heeft Poetin tevoren gewaarschuwd, maar ook duidelijk gemaakt dat de VS niet direct in conflict met Rusland zouden raken bij een nieuwe aanval. Heeft dat Poetins besluit makkelijker gemaakt?

‘Ik heb geleerd niet te speculeren over wat meneer Poetin denkt. We hebben dat inderdaad duidelijk gemaakt. Maar Poetin heeft wellicht onderschat hoezeer de wereld zich tegen hem zou verenigen. In de recente geschiedenis hebben we dat niet op zo’n schaal meegemaakt. Wat we eerder aan informatie van onze inlichtingendiensten hebben gedeeld, is echt uitzonderlijk. Dat heeft mensen voorbereidingstijd gegeven, maar ook geholpen landen te verenigen toen het begon. En tot nu toe is het een strategische mislukking voor Rusland.’

En toch: Poetin kan afwachten, Oekraïne met of zonder wapenstilstanden blijvend verstoren, inclusief de Oekraïense wens als vrij en veilig land in westerse instellingen te integreren.

‘Voor ons is het ongelofelijk belangrijk te zorgen dat dat niet gebeurt. Als we het hebben over de toekomst van Oekraïne dan gaat dat behalve over het winnen van de oorlog ook over het creëren van een duurzaam Oekraïne dat niet leeft onder de constante dreiging van een nieuwe aanval. En dat is niet alleen belangrijk voor Oekraïne, maar ook voor Europa, en eerlijk gezegd ook voor de VS.’